

BÁO CÁO TỔNG KẾT HOẠT ĐỘNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CỦA KHOA VĂN HỌC 1956-2010

PGS.TS ĐOÀN ĐỨC PHƯƠNG
Chủ nhiệm Khoa Văn học
Trường Đại học KHXH&NV
Đại học Quốc gia Hà Nội

Khoa Văn học là một trong những khoa lớn nhất, có truyền thống dài lâu nhất trong trường Đại học Tổng hợp Hà Nội trước đây và Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội hiện nay. Ra đời năm 1956, trải qua nhiều lần tách nhập với các tên gọi khác nhau như Khoa Xã hội, Khoa Văn- Sử, Khoa Ngữ Văn, Khoa Văn học, cho đến nay Khoa Văn học đã đi qua một chặng đường phát triển hơn nửa thế kỷ.

Khoa Văn học là một trong những cơ sở đầu ngành đại học của cả nước về giảng dạy và nghiên cứu văn học Việt Nam từ dân gian đến hiện đại, Hán Nôm, Lý luận văn học, Nghệ thuật học, Văn học Trung Quốc, Văn học Nga, Văn học Đức, Văn học Anh, Văn học Hy Lạp – La mã, Văn học Ấn Độ, Văn học Đông Nam Á, Văn học Nhật Bản, Văn học Triều Tiên – Hàn Quốc, Văn học Bắc Mỹ, Mỹ Latinh...

Đây còn là một trung tâm nghiên cứu văn học, văn hoá - nghệ thuật với một hệ thống giáo trình, sách chuyên đề, chuyên luận có quy mô và chất lượng, có uy tín khoa học trong và ngoài nước. Nhiều bộ giáo trình và chuyên luận của Khoa đã trở thành tài liệu được hầu hết các trường đại học trên cả nước sử dụng có hiệu quả cao

Trong 54 năm qua (1956 – 2010), Khoa đã xuất bản 189 giáo trình đại học và sau đại học, 235 sách chuyên luận, 258 sách tham khảo, 1376 bài báo khoa học công bố trên các tạp chí chuyên ngành trong và ngoài nước, hàng nghìn bài trên các nhật báo, nguyên báo, tuần san.

Chỉ tính trong 15 năm từ năm 1995 đến năm 2010, Khoa đã xuất bản 193 giáo trình, sách chuyên luận, sách tham khảo phục vụ đào tạo và nghiên cứu. Khoa Văn học là một đơn vị đã có 100% số giáo trình của tất cả các môn học khối kiến thức của ngành và chuyên ngành trong chương trình đào tạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo

cũng như Đại học Quốc gia Hà Nội quy định (45 giáo trình chuyên ngành Hán Nôm và 50 giáo trình chuyên ngành Văn học).

Hai bộ giáo trình đạt Giải thưởng Hồ Chí Minh: *Văn học dân gian Việt Nam, Văn học Việt Nam từ thế kỷ X đến thế kỷ XVIII.*

Các giáo trình tiêu biểu: *Lý luận văn học, Văn học Việt Nam từ dân gian đến hiện đại (8 quyển), văn học Nga, Văn học Pháp, Hán Nôm cơ sở...*

- Khoa đã tổ chức dịch 55 tài liệu tham khảo phục vụ giảng dạy và học tập.
- Trong hơn 10 năm qua, Khoa đã tổ chức 8 Hội thảo quốc tế gồm: *Hội thảo tương đồng văn hoá Việt Nam- Hàn Quốc; Những vấn đề về văn học, ngôn ngữ Việt Nam-Hàn Quốc; Giao lưu Văn hoá Việt Nam- Nhật Bản; Những vấn đề về văn học Việt Nam-Nhật Bản; Sự nghiệp văn học Anddescxen; Tiếp cận đương đại văn hoá Mỹ; Hugo ở Việt Nam; Tân thư và xã hội Việt Nam đầu thế kỷ XX.*

Tổ chức 9 Hội thảo khoa học Quốc gia: *25 năm nghiên cứu giảng dạy Hán Nôm; Đổi mới phương pháp giảng dạy ở bậc Đại học; Sự nghiệp văn học của Đặng Thai Mai; Phong trào thơ mới; Về huyền thoại; 30 năm nghiên cứu và giảng dạy Hán Nôm tại Việt Nam; Á Nam Trần Tuấn Khải trong mạch văn chương yêu nước Việt Nam đầu thế kỷ XX; 50 năm Văn học Việt Nam sau Cách mạng tháng Tám; Những vấn đề mới trong nghiên cứu và giảng dạy văn học...*

Khoa liên kết tổ chức các hội thảo khoa học với các đối tác như: Khoa Ngữ văn, Đại học Sư phạm Hà Nội; Khoa Ngữ Văn, Đại học Huế; Khoa Ngữ văn Báo chí, Đại học KHXH&NV, ĐHQG TP HCM; Trường viết văn Nguyễn Du; Viện văn học, Viện Văn hoá Dân gian; Viện Hán Nôm; Hội Nhà Báo Hà Nội (*Tự sự học; Ngô Tất Tố và báo chí cách mạng Việt Nam; Văn học kỳ ảo; Lý luận và phê bình văn học thời kỳ đổi mới; Hội thảo kỷ niệm 240 năm ngày sinh Nguyễn Du...*)

- Chủ trì chương trình NCKH cấp nhà nước: Bảo tồn và phát huy di sản văn hoá Huế

4 đề tài NCKH trọng điểm cấp ĐHQG:

Văn học Việt Nam thế kỷ XX

Văn học trung đại Việt Nam- những vấn đề lý luận và thực tiễn

Truyện ngắn Việt Nam thế kỷ XX

Văn học dân gian Việt Nam-một số vấn đề lý luận và thực tiễn

Đã nghiệm thu 6 đề tài NCKH cấp đặc biệt, 11 đề tài cơ bản cấp ĐHQG, 48 đề tài NCKH cấp Trường.

Phong trào sinh viên nghiên cứu khoa học có nhiều thành tựu: tập thể đạt giải Nhất toàn trường về nghiên cứu khoa học sinh viên 15 năm qua (1995-2010); cá nhân 1 sinh viên đạt giải Nhất cấp Bộ, 2 sinh viên đạt giải Ba cấp Bộ.

Khoa Văn học đã xây dựng nhiều chương trình hợp tác nghiên cứu khoa học có hiệu quả với các tổ chức, trung tâm Văn học nghệ thuật lớn trên thế giới như Trường Đại học Lô-mô-nô-xốp (Nga), Trường Đại học Pa-ri VII (Pháp), Trường Đại học Hum-bôn (Đức), Tô-ki-ô, Ô-sa-ka (Nhật), Hán Thành, Bu-san (Hàn Quốc), Dân tộc Quảng Tây (Trung Quốc)...Nhiều cán bộ được cử đi nghiên cứu khoa học, giảng dạy Ngôn ngữ và Văn học ở các nước như Nga, Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Pháp, Lào, Căm-pu-chia...

Hoạt động nghiên cứu khoa học của các bộ và sinh viên khoa Văn học đang có những chuyển biến tốt đẹp trong bước phát triển mới của trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân Văn, Đại học Quốc gia Hà Nội.